

TOIVOJA & TOIMINTAA

- Hankkeen esittely

Tekijät ja aikataulu

- Hankkeen toteuttaa Biologian ja maantieteen opettajien liitto BMOL ry
- Työntekijöinä hankkeessa ovat BMOL ry:n ympäristökasvatuksen asiantuntija Pinja Sipari ja globaalikasvatuksen asiantuntija Eeva Kemppainen. Lisäksi hankkeen tunneasiantuntijana toimii dosentti Panu Pihkala.
- Hanke toteutetaan ulkoministeriön viestintä- ja globaalikasvatustuella aikavälillä syksy 2019 – joulukuu 2020.

**TOIVOA &
TOIMINTAA**

Toiminnot

- Hankkeessa toteutetaan vuoden 2020 aikana valmistuva, laaja toivoajatoimintaa.fi –verkkosivusto monipuolisine materiaaleineen
- Syksyllä 2020 koulutetaan yläkoulun ja toisen asteen opettajia hankkeen teemoista 8 koulutuksessa eri puolilla Suomea, sekä verkossa. Lisätietoja koulutuksista:

<https://toivoajatoimintaa.fi/tervetuloa-mukaan-toivoa-ja-toimintaa-opekoulutuksiin-syksylla-2020/>

**TOIVOVA &
TOIMINTAA**

Toivoajatoimintaa.fi

- Perustietoa kestävästä kehityksestä
- Laaja tietopaketti kestävään kehitykseen liittyvistä tunteista (Ilmastokasvatus- ja tunteet –artikkeli) sekä ohjeita tunteiden käsittelyä tukeviin tehtäviin
- Ohjeita ja taustatietoa erilaisista kestävä kehityksen kysymyksiin liittyvistä, kouluun sopivista vaikuttamistavoista
- Toivoa ja toimintaa –toimintamalli
- Vaikuttamiskokemuksia suomalaisista kouluista

**TOIVOA &
TOIMINTAA**

LISÄKSI:

- Hyviä uutisia kestävästä kehityksestä fb-ryhmä:
<https://www.facebook.com/groups/1390345291149971/>
- Kestävän kehityksen juhlapäiväkalenteri:
<https://toivoajatoimintaa.fi/kestavan-kehityksen-juhlapaivakalenteri/>
- Kestävän kehityksen kuvagalleria: <https://toivoajatoimintaa.fi/kuvia-kestavasta-kehityksesta/>
- Toivoa ja toimintaa –oppilastyöpaja:
<https://toivoajatoimintaa.fi/toivoa-ja-toimintaa-tyopaja-tervetuloa-mukaan-rakentamaan-yhdessa-parempaa-maailmaa/>
- Toivoa ja toimintaa –aamunavausmateriaali:
<https://toivoajatoimintaa.fi/aamunavaus-toivosta-ja-toiminnasta/>

Teemat

- Kestävä kehitys yleisesti
- Kestävän kehityksen kysymyksiin liittyvät tunteet
- Kestävän kehityksen haasteiden ratkaiseminen monipuolisella vaikuttamisella, joka sopii nuorille ja kouluympäristöön

**TOIVOA &
TOIMINTAA**

Kestävä kehitys

- Kestävällä kehityksellä tarkoitetaan elintapoja ja kehitystä, joka tyydyttää ihmisten nykyhetken tarpeet viemättä tulevilta sukupolvilta mahdollisuutta tyydyttää omat tarpeensa.
- Tällä hetkellä kestävä kehitys tarkastellaan yleensä maailmanlaajuisen kestävä kehityksen toimintaohjelma Agenda2030:n kautta.
- Kaikella ihmistoiminnalla on vaikutuksia ympäri maailman. Siksi myös vastuu ja erityisesti eri ongelmien ratkaiseminen ovat yhteisiä.
- Kestävä kehitys ei siis tarkoita vain huolellista kierrättämistä ja hyviä kulutusvalintoja, vaan sitä että kaikilla maailman ihmisillä on oikeus hyvään elämään ja tulevaisuuteen.
- Hankkeessa tarkastellaan koko kestävä kehityksen kysymysten laajaa palettia, jotta jokainen nuori voi löytää itseään kiinnostavia asioita, joiden puolesta toimia ja vaikuttaa.

**KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET**

1 EI KÖYHYTTÄ

2 EI NÄLKÄÄ

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

4 HYVÄ KOULUTUS

5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO

7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA

8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA

9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA

10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT

12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

13 ILMASTOTEKOJA

14 VEDENALAINEN ELÄMÄ

15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

16 RAUHA, OIKEUS JA HYVÄ HALLINTO

17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

Tunteet

- Kestävän kehityksen kysymyksiin liittyy monenlaisia ongelmia, joita meidän ihmisten voi olla haastavaa hyväksyä ja kohdata: ilmasto muuttuu, on sotia, köyhyyttä ja nälänhätää, meret saastuvat ja eläimiä kohdellaan huonosti.
- Kestävän kehityksen haasteet aiheuttavat ihmisissä monenlaisia tunteita: mm. huolta, surua, suuttumusta, pelkoa, voimattomuutta ja turhautumista, mutta toisaalta myös esimerkiksi iloa, ylpeyttä ja toivoa.
- Kestävän kehityksen haasteet ovat niin suuria ja surullisia ongelmia, että nuorilla ja myös aikuisilla on monia vaikeitakin tunteita niiden suhteen. Se on aivan normaalia ja ymmärrettävää.
- Vaikeidenkin tunteiden kanssa voi kuitenkin oppia elämään yhdessä toisten kanssa.
- Tunteita kannattaa käsitellä esimerkiksi puhumalla tai kirjoittamalla niistä. Tärkeiden asioiden puolesta toimiminen on eräs tapa, joka myös usein auttaa haastavien tunteiden kanssa elämisessä. Erilaisia tunteiden käsittelytapoja tarvitaan!

Panu Pihkalan ”Ilmastokasvatus ja tunteet” -artikkeli

- taustatietoa ja **vinkejä** teeman käsittelyyn
- **kolmiportainen malli** ilmastotunteiden käsittelytavoista kasvatustilanteissa ja etenkin oppilaitoksissa
- keskeisten ilmastonmuutokseen liittyvien **tunteiden ryhmittely** tuoreiden kyselytutkimusten perusteella
- olennaisten **tehtävien ja haasteiden jäsentäminen** kasvatuksen ja kasvatustieteen kannalta
- ilmastoahdistuksen ilmiön **avaaminen** eri tunteiden näkökulmasta
- <https://toivoajatoimintaa.fi/ilmastokasvatus-ja-tunteet/>

Kolmiportainen malli ilmasto- tunteiden kohtaamiseen ja käsittelyyn

1. Tunteiden olemassaolon sanoittaminen ääneen
2. Keskustelumahdollisuuksien tarjoaminen
3. Kokonaisvaltaisempien käsittelymahdollisuuksien tarjoaminen

Mallia voi kuvata myös näillä kolmella lauseella:

- Oikeuta tunteiden olemassaolo.
- Tarjoa turvallinen tila.
- Jos koet pystyväsi, tarjoa mahdollisuus syvempään käsittelyyn.

Toiminta

- Kestävän kehityksen kysymyksiin liittyy paljon ongelmia.
- Usein meille ehdotetaan ratkaisuksi kuluttajavalintoja. Nekin ovat tärkeitä, mutta niiden lisäksi tarvitaan myös muunlaisia vaikuttamisen tapoja yhteisten asioiden puolesta.
- Vaikuttamalla pyrimme siihen, että omien kulutustottumustemme lisäksi myös muiden ihmisten toimintatavat muuttuvat kestävämmiksi.
- Voimme vaikuttaa mm. siihen, millaisia poliittisia päätöksiä tehdään, mitä asioita kaupoissa myydään, mitkä toimintatavat ovat laillisia ja mitkä eivät ja millaiset valinnat ovat tuttavapiirissämme yleisiä.
- Vaikuttamisen tapoja on valtavasti erilaisia ja jokainen meistä voi löytää niistä itselleen sopivia.
- Vaikuttamisen taitoja voi ja kannattaa harjoitella!

Toivoa ja toimintaa -toimintamalli

- Malli kannustaa käsittelemään kestävästä kehitystä monipuolisesti tiedon, tunteiden ja toiminnan kautta.
- Aluksi käsitellään perustietoa kestävästä kehityksestä ja sitten pohditaan ja käsitellään tiedon herättämiä tunteita. Tunteiden käsittelyn kautta motivoitutaan toimimaan itselle tärkeiden asioiden puolesta ja opetellaan vaikuttamisen taitoja.
- Vaikka perusmallissa edetään tiedosta tunteiden kautta toimintaan, liittyvät mallin osat kiinteästi toisiinsa. Edellisiin ja seuraaviin vaiheisiin voi ja kannattaa palata toistuvasti.
- Hankkeessa mallia on sovellettu esimerkiksi verkkosivustolta löytyvässä, oppilaskäyttöön sopivassa etätyöpajassa sekä aamunavausmateriaalissa.

TOIVOJA & TOIMINTAA

KIITOS!

Toivottavasti materiaalit pääsevät käyttöön!